No. 202. 1837.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 26 Augustus.

Frankrijk.

PARIJS, den 23sten Augustus.

De gebeurtenissen welke men hier vooronderstelt of wil verspreiden, dat zoo op Sicilie als in het Napelsch gebied thans voorvallen, hebben tot een aantal geruchten geleid, omtrent de gevolgen welke eene revolutionnaire beweging in het rijk der beide Sicilien zoude kunnen hebben. In de eerste plaats denkt men, dat de Koning van Napels reeds aanzoek gedaan heeft bij het Oostenrijksche hof, of althans zulks spoedig doen zoude zoo de staat van zaken in zijn land bedenkelijk werd, om eene gewapende interventie te bekomen, doch tevens meent men hier, dat Engeland en Frankrijk daartegen zouden protesteren, en dreigen dat ook zij openlijk in Spanje zouden tusschen beide komen, zoodra een enkel Oostenrijksch soldaat het Napelsch gebied betreden had. Tot versterking der meening dat de mogelijke interventie van Oostenrijk ook ons gouvernement tot meer afdoende stappen ten behoeve der spaansche constitutionelen zou bewegen, spreekt men van regimenten die reeds bevel zouden hebben bekomen de Pyreneën te naderen, en van krachtdadiger bemoeijingen voor de reorganisatie van het vreemden-legioen. Andere lieden oordeelen echter, en zoo het schijnt niet zonder grond, dat Engeland en Frankrijk voor de spaansche zaak reeds zooveel gedaan hebben als met hunne staatkunde overeenkwam, en derhalve de interventie van Oostenrijk niet behoeven, om meer te doen dan zij reeds gedaan hebben, terwijl men oordeelt, wat in zonderheid Frankrijk betreft, dat het tegenwoordig bestuur met den koning in 't bijzonder, meer overhelt tot de beginselen van de mogendheden van het vaste land, dan om met Engeland verder op de baan van revolutionnaire strekking voort te gaan; zelfs wil men, dat zoo don Carlos te Madrid mogt komen, men hem in het gerust bezit van de kroon zou laten, wel overtuigd, dat hij met de bedwinging der constitutionele guerillas en met de bevrediging van zijn eigen land genoeg te doen zou hebben, dan dat hem nog middelen ten dienste zouden staan, om buitenslands de beginselen der legitimiteit eenigen steun van belang te geven; het gouvernement overigens gevestigd genoeg zijnde om die partij niet te vreezen te hebben.

— In den afgeloopen nacht zijn depeches, zoo men zegt van eenen belangrijken aard, door de russissche ambassade afgezonden.

— Het hof van cassatie moet aanstaanden Zaturdag uitspraak doen in de zaak van den generaal *Donnadieu*.

— Uit Marseille schrijft men dat het getal cholera-lijders op dezelfde hoogte blijft. Op den 19den waren er vijftien slagtoffers dier ziekte geweest. Intusschen wil men, dat de telegraphische depeches bij het bestuur ontvangen, een grooter getal opgeven.

Uit Toulon schrijft men van den 19den, dat het vertrek van de schepen naar de Levant bestemd aldaar eene groote drukte had veroorzaakt. — Een getal van 25 geneesheeren had zich naar Bona ingescheept, waar eene soort van typhus onder de troepen heerschte.

Het slot der depêche die den laatsten omtrent de Spaansche zaken is publiek gemaakt, luidt als volgt:

„*Oraa* was den 15den te Cella aangekomen. Den 18den was er te Saragossa niets bekend van de beweging des Pretendenten naar de zijde van Kastilie, waarvan reeds gesproken is. *Espartero* was den 16den te Madrid."

Eene gisteren openbaar gemaakte depeche uit Madrid van den 17den, is van den volgenden inhoud:

„*Espartero* heeft Madrid gisteren met een groot deel zijner troepen verlaten om naar Segovia op te rukken.

„Luidens de laatst bij het bestuur ingekomen rapporten, was don *Carlos* den 14den te Alfambra, waar men geloofde, dat hij zijne vereeniging met de verschillende hoofden der karlistische korpsen wilde bewerkstelligen, om vervolgens door het gebergte van Albarazine op Cuença af te gaan:

„*Buerens* was te Montreal, en *Oraa* moest te gelijker tijd te Teruel aankomen."

Blijkens de depeches is dus *Espartero* tegen Segovia opgetrokken. Met belangstelling ziet men thans te gemoet, of de karlisten bij zijne nadering de stad ontruimen, of er zich zullen trachten te handhaven. De karlisten manoeuvreren thans te gelijker tijd in de gebergten van Segovia, Cuença en Soria, bedreigen Kastilie van drie zijden met hunne beste troepen, terwijl de overige benden Neder-Arragon en Valencia doorkruisen, om de in die streken gebleven constitutionele troepen bezig te houden. Intusschen acht men de thans rondom Madrid vereenigde constitutionele troepen onder *Espartero* voldoende, om de pogingen der karlisten tegen de hoofdstad ijdel te maken, ten ware in de stad zelve eene beweging voor don *Carlos* ontstond, hetgeen thans niet meer waarschijnlijk is. Eene voor de constitutionelen echter hoogst nadeelige zaak, is de vestiging eener karlistische junta van Kastilie, in het gebergte van Soria, als door wier rustelooze bemoeijingen het geheele land wordt in opstand gebragt.

De bijzondere tijdingen uit Madrid gaan tot den 15den. In de posten der karlisten te Segovia en die van *Mendez Vigo* met *Puig Samper* vereenigd, tusschen Madrid en St. Ildefonse, was nog geene verandering gekomen. Men dacht dat de karlisten te Segovia den uitslag der bewegingen van het gros des legers van don *Carlos* afwachten. Deze magt naderde meer en meer de hoofdstad, op zekeren afstand door *Oraa* gevolgd; de hoofdmagt der constitutionelen werd intusschen naar men in deze berigten meent, daardoor aan de nabijheid van de hoofdstad gebonden.

Te Madrid waren de posten van Andaluzie, Arragon, Kastilien en Estramadura niet aangekomen; men sprak van onrustige bewegingen te Malaga, ter zake van de verkiezingen. —

Het ministerie, den generaal *Espartero* niet hebbende kunnen bewegen, om de oorlogsportefeuille te aanvaarden, zoo had het die aan den generaal *Seoane* aangeboden, doch ook deze zoude, dacht men, haar weigeren, uit hoofde van den zwakken staat zijner gezondheid.

De moeijelijkheden waarmede het ministerie zich omgeven zag, waren nog vermeerderd geworden door de ontevredenheid der officieren van de troepen van *Espartero*. Deze hadden eene petitie aan de Koningin willen indienen, om zich over de ontberingen te beklagen welke het leger ondervond en tevens om de wegzending der ministers te verzoeken. Door den nood gedrongen, had de heer *Mendizabal* daarop bevelen gegeven, dat aan de troepen de achterstallige soldij betaald worden. Desniettemin liep te Madrid vrij algemeen het gerucht van eene ministeriele verandering, op geheel nieuwe grondslagen. De hertog *de Gor* zou belast worden met de zamenstelling van een nieuw kabinet, waarvan de heeren *Riva Herreira* en de generaal *Espartero* deel zouden uitmaken.

Er was besloten, om het overschot van het britsch legioen als spaansche troepen te beschouwen.

De officiele Madridsche courant van den 14den behelst een rapport van den baron *de Meer* van den 30sten Julij, over de opheffing van het door de karlisten belegerde St. Jean de las Abadesas.

— Uit Saragossa melden bijzondere berigten van den 17den, dat er onder het garnizoen van Alcoa een opstand uitgebarsten, maar ook weder gedempt was, door detachementen uit Calatayud afgezonden. Den 11den was Teruel geheel omgeven door de benden van Arragon en Valencia en door de troepen onder het onmiddellijk bevel van don *Carlos*. *Sanz* en *Forcadell* waren te Chiva, met voornemen om op Chelva te marcheren, werwaarts ook *Llangostera* met ruim 2000 man trok. *Cabrera* zou zich insgelijks bij de overige benden voegen.

Uit Bayonne houden bijzondere brieven van den 20den dat het garnizoen van St. Sebastiaan eene verkenning had beproefd in de rigting van Sarte, doch onverrigter zake was teruggekeerd. Het bataillon van Girona had weder blijken van insubordinatie gegeven; verscheidene der belhamels waren in de citadel [illegible]

De britsche schepen den 15den op de reede van Barcelona liggende, waren de *Prinses Charlotte* van 104 stukken; de *Rodney* van 92; de *Asia* van 80; de *Talavera* van 74 stukken; de stoomboot *el Media* van 4 en de *Scorpion* van 10 stukken. De verschijning dier schepen heeft tot de geruchten aanleiding gegeven, van welke wij gisteren reeds spraken.

Het hoofdkwartier van den baron *de Meer* was den 18den te Iguelada; men wist niet of hij op Cervera, of op Mansesa zou trekken.

Seu d'Urgel wordt steeds door *los d'Eroles* belegerd. — Meer dan 300 monniken, edelen en andere aanhangers van don *Carlos* hadden zich te Berga vereenigd.

— Ter Parijsche beurs was de notering heden, (23 *Augustus*) als volgt: 5 pCt. 110,65, 110,75; 3 pCt. 79,25, 79,40; Sp. Ardoin, ... Rom. L. 101 ... Port. ...

Duitschland.

FRANKFORT, den 21sten Augustus.

Het besluit door de tweede kamer der Saksische stenden omtrent de Hanoversche aangelegenheden genomen, namelijk om, in navolging der Badensche kamer, de regering uit te noodigen haren gezant bij de Bondsvergadering in last te geven om in den constitutionelen zin te stemmen, zoo die aangelegenheden aldaar ter tafel mogten worden gebragt, heeft hier eenigen indruk gemaakt. Door sommigen werdt voorzien, dat de Beijersche stenden thans ook een dergelijk besluit zullen nemen; dit heeft evenwel weinig waarschijnlijkheid daar de liberale partij in die vergadering thans intermate zwak is. Anderen meenen daarentegen, en naar het voorkomt met meer schijn van reden, dat de Hanoversche zaak niet aan de beraadslagingen der Bondsvergadering onderworpen zal worden, maar dat Koning *Ernst August* zich met de stenden zal weten te verstaan omtrent het wijzigen der constitutie.

Het ontslag door den Prins Mederegent van Hessen aan den heer *Hassenpflug* verleend kan, naar men hier meent, dien vorst niet dan in populariteit doen winnen. Hoezeer de verdiende hulde aan de bekwaamheden en hoedanigheden van den genoemden minister brengende, kan men zich niet ontveinzen, dat hij zich in een constitutionelen staat niet op zijne plaats bevond.

— Men verzekert hier dat de Spaansche aangelegenheden op nieuw een onderwerp van de bijzondere aandacht der oostelijke Mogendheden hebben uitgemaakt.

— Uit den Rheingau schrijft men, dat men aldaar tot in het begin van Junij, aan het welslagen van den wijnoogst gewanhoopt te hebben, men, ten gevolge der gelukkige weersverandering, daar thans reeds zijne drutiven zag. Als het weder nog eenigen tijd even vruchtbaar bleef, dan zou de wijnoogst van dit jaar, zoowel in hoedanigheid als hoeveelheid, zeker den zoo rijken oogst van 1834 evenaren.

— Uit Dresden meldt men van den 17den dezer, dat de Koning van Saksen, genoegzaam geheel hersteld, uit Laibach reeds weder de reis naar zijne Staten aangenomen had, en den 21sten op zijn kasteel te Pillnitz zou aankomen.

— Een brief uit Zwitserland, van den 12den, behelst het volgende:

» Prins *Louis Bonaparte* is wederom in Zwitserland. De fransche dagbladen hebben dikwerf de vraag geopperd, of de duitsche Mogendheden zijn verblijf bij zijne bijkans stervende moeder zullen toestaan. Zoo zij de hoogst billijke staatkunde der Duitsche kabinetten kenden, zouden zij daaraan niet twijfelen. Prins *Louis* kon wel door hersenschimmen en herinneringen misleid worden, doch hij heeft niets tegen de duitsche regeringen gedaan. Men kan hem hieromtrent wel laken, zonder hem daarom te vervolgen. Daar bij overigens in Duitschland zijne opvoeding genoten heeft, zoo weet men, dat hij voor het duitsche volk en eenige van deszelfs besturen eene geheel bijzondere hoogachting koestert. Gedurende zijn laatste verblijf te Londen heeft hem zijn teruggehouden en waardig gedrag de achting van mannen verworven, die moeijelijke stellingen en hooger gevoel weten op prijs te stellen. Men verschoone ons dus van alle zoodanige overdrijvingen, welke slechts den waan zouden kunnen verspreiden, dat Duitschland deszelfs geheele opmerkzaamheid daarop rigtte, om den neef van Keizer *Napoleon* te verhinderen, bij zijne door smarten en kommer nedergedrukte moeder te blijven. »

— De Vorst *von Metternich* werd den 13den dezer in de Oostenrijksche hoofdstad terug verwacht; de terugkomst van den Russischen gezant, *von Tatitscheff* en van sir *F. Lamb*, den engelschen gezant, werd, benevens die der andere buitenlandsche ministers, insgelijks als op handen beschouwd.

— De regtstreeksche tijdingen uit Napels, die overigens niets bijzonders behelzen, bevestigen voor als nog niet het door de fransche dagbladen gemelde, dat namelijk de Koning zich naar Sicilie zou hebben ingescheept; zoodat men dit gerucht voor ongegrond mag houden.

— De patriarch van Konstantinopel heeft, volgens tijdingen uit Athene van den 10den der vorige maand op zware straffe verboden den bijbel en andere door de Londensche bijbelvereeniging gedrukte geschriften te lezen. Een commissaris van den aartsbisschop heeft alle zoodanige bestaande geschriften in het paleis van den genoemden patriarch doen verbranden. Ook is aan de grieksche christenen verboden om hunne kinderen naar scholen te zenden, waarin volgens de leerwijze van *Lancaster* onderwijs wordt gegeven, alsmede naar scholen, die onder het opzigt van heterodoxen staan.

— Volgens berigten uit Athene van het begin dezer maand, maakte de oostenrijksche gezant, de heer *Prokesch von Osten*, op zijn buitenverblijf toebereidselen tot de ontvangst van den aartshertog *Jan* van Oostenrijk, die in September, uit Odessa, te Athene verwacht wordt. — In de laatste dagen had de plegtige begrafenis op het eiland Pryttalia plaats gehad van den Bevelhebber van het fransch eskader in de Levant, den heer *Rabaudy*, die aan boord van de *Salamis* overleden was. De sedert eenigen tijd weder meer en meer aangroeijende benden klephten schenen hoe langer hoe vermetelêr te worden. — Op het laatst van Junij had zich een dezer benden tot in de onmiddellijke nabijheid der hoofdstad gewaagd om eene poging tot roof te doen; er had alstoen eene schermutseling tusschen hen en eenige gendarmen plaats gegrepen, die de vlugt der roovers ten gevolge had gehad.

— Men meldt uit Konstantinopel dat de overwinning van *Hafiz-*Pacha op de Kurden in het Mesopotamisch gebergte behalve, ten gevolge heeft gehad, dat meer dan 5000 hunner in onderwerping gekomen en in verschillende oorden verspreid waren, terwijl eene anderen krijgsgevangen zijn gemaakt en met hunne bezittingen onder de manschappen van het leger des overwinnaars verdeeld. De hoofdstad der roovers, die zij geducht versterkt hadden, was door twee andere pachas genomen geworden; deze hadden aan de inwoners genade verleend en een vertrouwd persoon uit hunnen stam tot gouverneur der stad benoemd. 500 Kurden uit Talafar waren in dienst van *Hafiz-*Pacha getreden, die thans voornemens scheen om de roovers uit het gebergte van Malatia aan te tasten.

Men meende te Konstantinopel dat *Rifaat* Effendi, die onlangs eene zending bij *Mehemed-Ali* ... niet geslaagd is, tot gezant te Londen zou benoemd zijn.

Nederlanden.

BREDA, den 25sten Augustus.

Ook dit jaar, werd de heugelijke geboorte-verjaardag des Konings hier ter stede, onder anderen gevierd, door de uitreiking aan de meest verdienstelijke Kweekelingen van het Stads Teeken-Instituut, van het hun toegekende eer-metaal, welke plegtigheid alsnu plaats had in het vergrootte lokaal der Stads Armenschool, en als gebruikelijk in tegenwoordigheid van het Stedelijk Bestuur, alsmede in het bijzijn van een aanzienlijk aantal ingezetenen, waaronder de ouders en verdere betrekkingen der bekroonden.

Nadat, door den Heer *P. L. Fase*, Vroedschap in het kanton Breda en lid van den Stedelijken Raad, als ten deze fungerende President der Commissie van het Instituut, de plegtigheid met eene ter gelegenheid passende aanspraak was geopend, werd door den Heer *W. Verlegh*, Lid en Secretaris der Commissie, verslag gedaan omtrent den cursus van den vorigen winter, waaruit van het doeltreffende dezer inrigting, bij vernieuwing mogt blijken; gelijk ook de vervolgens vertoonde teekeningen, aan welke de Eereprijzen waren toegekend, waarvan de duidelijkste proeven aanboden, die ook weder de verdienstelijke Directeuren, de heeren *Huysmans* en *Cuypers*, wegens de gepaste leiding van hun onderwijs in de Hand- en Bouwteekenkunde, allezins vereerden.

Door den heer Burgemeester Mr. *J. F. de Roy*, werden, na dankbetuiging aan de Commissie en de Directeuren, namens het Stedelijk Bestuur, daarop aan de bekroonden de Medailles uitgereikt, wordende van den primus in ieder der beide vakken aan welke de twee Koninklijke Eermetalen waren toegekend, na daarmede plegtig te zijn omhangen, tevens het hoofd met een lauwerkrans ... in hunne klasse ... Medailles ... beloond, en voorts de mingevorderden ... welke loffelijke Getuigschriften werden overhandigd, vervolgens door voorn. Secretaris der Commissie, bij een opzettelijk nadere toespraak, aangespoord, om tot hunne verdere opleiding, zich het voorbeeld der bekroonden tot rigtsnoer te stellen en zich alzoo de vele opofferingen van Stadswege, — waaronder ook weder in dit jaar die der vergrooting en verbetering van het lokaal, en der welwillende bemoeijingen van de Kommissie, alsmede de onvermoeide pogingen der Directeuren van het onderwijs, tevens waardig te betoonen.

De plegtigheid, die met een doelmatig orchest was aangevangen, werd afwisselend daarmede afgewisseld en besloten.

NAAMLIJST DER KWEEKELINGEN VAN HET TEEKEN-INSTITUUT, aan welke op den 24. Augustus 1837 de eereprijzen en loffelijke Getuigschriften zijn uitgereikt.

AFDEELING HANDTEEKENKUNDE.

1ste KLASSE.

Adrianus Godefridus Apol,	*Eerste Prijs.*
Bernardus Baesjen,	*Tweede Prijs.*
Dirk le Grand,	*Getuigschrift.*
Frederik Steenberghe,	[illegible]

2de KLASSE.

Willem Kalmeijer,	*Eerste Prijs.*
Johannes van Hunte,	*Tweede Prijs.*
Cornelis van Pelt,	*Getuigschrift.*
Lodovicus Dirckx,	[illegible]

3de KLASSE.

Hendrik Sluijters,	*Eerste Prijs.*
J. H. Halfmoe,	*Tweede Prijs.*
Dirk Damm,	*Getuigschrift.*
Godefridus Betz,	[illegible]

4de KLASSE.

Andries Kip,	*Eerste Prijs.*
Cornelis van Siebergen,	*Tweede Prijs.*
Andries Vermeulen,	*Getuigschrift.*
Charles Kieckens,	[illegible]

5de KLASSE.

Johannes Schorer,	*Eerste Prijs.*
Wilhelmus Loonen,	*Getuigschrift.*
Petrus Kamerling,	[illegible]
Jan Strootman,	[illegible]

6de KLASSE.

Caspar Feigner,	*Eerste Prijs.*
Johannes Speekenbrink,	*Getuigschrift.*
Bernardus Wiercx,	[illegible]
A. J. Smits,	[illegible]

ORNAMENT OF LOOFWERK.

EERSTE AFDEELING.

Petrus van Siebergen,	*Eerste Prijs.*
Adrianus Bruijstens,	*Tweede Prijs.*
Antonius van der Pluijm,	*Getuigschrift.*
Cornelis Klep,	[illegible]

TWEEDE AFDEELING.

Wouter Cantrijn,	*Eerste Prijs.*
Petrus Jansen,	*Getuigschrift.*
J. Langenbergh,	[illegible]

AFDEELING BOUWTEEKENKUNDE.

1ste KLASSE.

Antonius Arnoldus van Kerkoerle,	*Eerste Prijs.*
Leonardus Evers,	*Tweede Prijs.*
Martinus Vermeulen,	*Getuigschrift.*

2de KLASSE.

Petrus Smeekens,	*Eerste Prijs.*
Petrus Stevens,	*Tweede Prijs.*
[illegible]	*Getuigschrift.*

[illegible]

Lucas Jansen,	*Eerste Prijs.*
Petrus Fischer,	*Tweede Prijs.*
Johannes Schmitting,	*Getuigschrift.*
L. Husson,	[illegible]

— Op den 21sten is alhier na een langdurig lijden overleden, en op eergisteren met de aan zijnen rang verschuldigde eerbewijzen plegtig ter aarde besteld, de verdienstelijke luitenant kolonel *J. de Leeuw*, laatstelijk kommandant der eerste afdeeling mobiele Noord-Hollandsche schutterij. Geboren te Alkmaar in 1793, trad hij reeds vroegtijdig, te weten in 1804, als kadet in dienst van het vaderland, nam deel aan de onderscheidene oorlogen, als in 1806 en 1807 in Duitschland, en in 1811 tot 1814 in Spanje, Portugal, Duitschland en Italie, in welken diensttijd hij achtervolgelijk tot de rangen van 2den en 1sten luitenant en kapitein opklom. Bij de herstelling van het vaderland in zijn rang bevestigd, werd hij in 1819 bij de Oost-Indische troepen overgeplaatst, en in 1820 tot majoor van het 1ste bataillon der 18de afdeeling infanterie benoemd. In deze betrekking nam hij aan de expeditie van Palembang deel, waarbij hij zich op eene wijze onderscheidde, die hem het Ridderkruis der Militaire Willemsorde deed verwerven. In de jaren 1824 en 1825 woonde hij, als bataillons-chef, de moeijelijke Macassarsche expeditie bij, en nam vervolgens deel aan de oorlogen op Java in 1826, 27 en 28, gedurende welke hij benoemd werd tot ridder der 3de klasse van de Militaire Willemsorde. In 1831 in het Vaderland teruggekomen, werd hem door Z. M. in 1832 de vereerende opdragt gedaan van het kommando over de eerste afdeeling der mobiele Noord-Hollandsche schutterij, welke betrekking hij op eene hoogstloffelijke wijs vervulde tot op de huiswaartskeering der schutterijen. Op een leeftijd van 44 jaren, telde de kolonel DE LEEUW 33 jaren dienst; steeds had hij zich onderscheiden door zijne stipte pligtsbetrachting, liefde voor het vaderland, en betoonden moed, waar dit moest verdedigd worden. Door zijne krijgsmakkers hooggeschat en geliefd om zijne kunde en zijn minzaam karakter, was hij zulks niet minder bij zijne onderhoorige wegens zijne naauwgezetheid, regtvaardigheid en welwillend gedrag; vooral onderscheidde hij zich door eene aangenaamheid en minzaamheid in den omgang, welke allen die hem van nabij kenden, voor hem innamen; en waardoor hij, behalve door zijne andere verdiensten, ook inzonderheid in zijne laatste betrekking, als hoofd van een aanzienlijk deel der Amsterdamsche schutterij, uitblonk. Zijn dood is een waar verlies voor Koning en Vaderland. Bij de plegtige ter aarde bestelling werden aan het graf van den overledene, door twee zijner vrienden en hoogschatters, de H. Ed. Gestr. heeren den kolonel bij het O. I. leger *Vermeulen Krieger* en den Majoor *Buchner*, der 5de afdeeling infanterie, eenige hoogst gepaste en treffende woorden uitgesproken.

— Men meldt ons uit 's Gravenhage, van gisteren, het volgende:

»Heden is de heugelijke verjaardag van Z. M. den Koning met de gebruikelijke plegtigheden in deze residentie gevierd. Reeds vroeg in den morgen deed het carillon zich hooren, en werd de nationale vlag van vele openbare en bijzondere gebouwen uitgestoken. Van 10 tot 11 ure had er eene algemeene godsdienstoefening in de kerken der onderscheidene gezindheden plaats, waarin de verlenging van de levensdagen van Nederlands dierbare vorst door talrijke scharen van de Voorzienigheid werd afgesmeekt. Ten een ure had er in de Maliebaan eene groote en luisterrijke parade van de afdeeling grenadiers en de jagers, die hier in bezetting liggen, plaats, welke door eene overgroote menigte werd bijgewoond. Dezen middag werd door Z. Exc. den gouverneur der residentie, den luit. gen. *v. Limburg Stirum*, een diner aan onderscheidene hooge militairen gegeven; terwijl het korps diplomatiek, de ministers en vele andere aanzienlijken op een diner bij den baron *Verstolk van Soelen*, minister van buitenlandsche zaken, genoodigd waren. Dezen avond zal het Haagsche bosch prachtig worden verlicht, eene verlichte luchtballon worden opgelaten, vuurwerk worden afgestoken, enz. Ook in den Franschen schouwburg wordt een gelegenheids-stukje opgevoerd. Een groot aantal vreemdelingen is herwaarts gestroomd om bij de fraaije illuminatie tegenwoordig te zijn."

— Ook uit Amsterdam, Utrecht en andere hoofdplaatsen der provincien, vernemen wij dat de vijf en zestigste verjaardag van onzen geliefden en geëerbiedigden Monarch, daar op de plegtigste wijze en met de hartelijkste deelneming gevierd is geworden. Overal hebben parades van het garnizoen en der schutterij plaats gehad, een vrolijke gewoel heerschte allerwege, en de toebereidselen voor prachtige illuminatien aan stedelijke en partikuliere gebouwen waren algemeen.

— Door een stedelijk bestuur in de provincie Zeeland de vraag gedaan zijnde, of met de bij circulaire van den toenmaligen administrateur voor het binnenlandsch bestuur, van 11 Februarij 1829, no. 19 medegedeelde instructie, houdende dat het aan een ieder moet worden vrijgelaten, om tot het vervoer van lijken, het vergezellen en de begraving derzelve, zoodanige middelen en personen te bezigen als hij zal noodig oordeelen, niet bestaanbaar zoude zijn, dat als maatregel van policie, bij het plaatselijk reglement op het begraven wierd bepaald, dat, verhuurders van rijtuigen, tot transport van personen en goederen dienende, voor den vervoer van lijken geene andere voertuigen zullen mogen gebruiken, dan zoodanige, welke tot dien vervoer bij uitsluiting bestemd zijn, — is deswege van regeringswege verklaard geworden, dat Z. M., na den Raad van State te hebben gehoord, geene genoegzame termen heeft gevonden, om de bedoelde afwijking van bovengemelde instructie toe te laten.

— Krachtens art. 15 der wet van 29 December 1835, Staatsblad n°. 41, is door den staatsraad, belast *ad interim* met de directie van het departement van financien, bekend gemaakt, dat, op de bij art. 9 der opgemelde wet, bepaalde regelingsmarkten, de middelprijzen der inlandsche granen voor het geheele Rijk van den eersten Julij tot en met den 10den Augustus 1837 zijn geweest per mud als volgt: Tarwe *f* 6,61; rogge *f* 5,-; boekweit *f* 4,56; garst *f* 3,43½; ongepelde spelt *f* 2,16½; zoodat volgens art. 1 der meergemelde wet, gedurende de maand september eerstkomende, de regten op den invoer der volgende graansoorten zal bedragen: van Tarwe en gepelde spelt *f* 1,50; rogge *f* 0,75, boekweit *f* 0,75, garst en mout *f* 1,-; haver *f* 1,-, ongepelde spelt *f* 1,-; terwijl de uitvoer daarvan blijft vrijgesteld.

— Het onweder, van ll. Zondag heeft, in de streken van het Overmaassche, in en nabij Ravestein, veel schade veroorzaakt door den zwaren hagel en den stormwind, die hetzelve vergezelden; eene groote menigte glasruiten is door den hagel uitgeslagen. Te Hilseling heeft de bliksem een boom getroffen, denzelven zwaar be-

schadigd, in den grond een groot gat veroorzaakt, is daarna in het huis geslagen en heeft aldaar, zoo voor als achter, eenige ruiten gebroken; terwijl overigens geene schade in hetzelve werd aangerigt. De bewoners werden echter geheel ontsteld. Te Doesenburg is, door den stormwind, een huis, voor het grootste gedeelte, ingestort, en de ruiten in het overige gedeelte door den hagel geheel vernield."

— Den 21sten dezer, des namiddags, is van Helvoetsluis naar den Helder vertrokken, Zr. Ms. stoomschip *Cerberus*, Kapitein-luitenant *van Troost*.

De fonds-notering ter Antwerpsche beurs van gisteren (24 *Augustus*) was al volgt: Belg. 101 ½; O. Met. 104⅝; Sp. Ardoin 19½; Diff. 7; Napl. renten 90¾; B. Tavoliere 57; Sicil. 91½; Rom. L. 100¼; Bras. 86.

De Londensche tijdingen tot den 25sten dezer, houden niets van eenig bijzonder aanbelang in. De intrede der Koningin in het kasteel van Windsor had den 21sten met veel plegtigheid plaats gehad. Vorst en Vorstin *Leopold* werden den 2den September op dat kasteel verwacht, en zouden nagenoeg die geheele maand in Engeland vertoeven.

De groothertog en hertogin van Oldenburg waren, benevens de graaf van *Lottum*, uit Londen naar Hamburg vertrokken.

— Den 22sten waren ter Londensche beurze genoteerd: 3 pCt. geo. 91⅝; Nederl. W. S. 5 pCt. 102⅛, 2½ pCt. 55; Spanje 20⅝; Comp. Nov. 40, pass. 5; Port. 5 pCt. 38⅝; 3 pCt. 24⅝; Mex. 24⅝; Braz. 84½; Columbia 24⅝; Wissel op Amst. 12 [illegible], 3 m. 14 [illegible].

KONINKLIJK BESLUIT VAN 7 AUGUSTUS 1837.

Het groote vraagstuk, zoo dikwijls het onderwerp van opzettelijke overwegingen, de al of niet droogmaking van het Haarlemmer-Meer, zal dan op den eersten November dezes jaars in staat van wijsden gebragt zijn? De bij koninklijk besluit van den 7den Augustus jl., ingestelde commissie van onderzoek is belast, blijkens art. 2 van datzelfde besluit, *a* om de bestaande plannen van droogmaking in vroeger tijd gemaakt, te onderzoeken; en *b* om een eind-ontwerp te maken benevens eene raming der kosten. Het besluit des Konings schijnt van het beginsel uit te gaan, dat de droogmaking van de Haarlemmer-Meer als mogelijk en wenschelijk beschouwd wordt, zelfs zoo dat daaraan niet meer te twijfelen valt, zoodat de taak der commissie zich bepaalt tot het onderzoek der bestaande ontwerpen, en wel van die, welke door den minister van binnenlandsche zaken zullen worden verstrekt, en om uit dezelve de elementen te ontleenen voor een nieuw plan, of wel een der bestaande en medegedeelde ontwerpen als eind-ontwerp aan te nemen. Er wordt, en dit valt wel op te merken, van de commissie *geen* advies gevraagd (althans men schijnt dit uit het besluit te moeten opmaken), of de droogmaking aan, of af te raden zij, maar alleen naar de beste en meest voordeelige en minst kostbare wijze van droogmaking. Die gevoelen dat men te hebben meenen wij mogen opmaken uit den aanhef van het besluit, die de noodzakelijkheid te verstaan geeft, waarom de droogmaking van het Haarlemmer-Meer in opzettelijke overweging moet genomen worden, en nog meer uit de beweegreden daartoe, namelijk: de [illegible] in den laatsten winter door dat water toegebragt. Bij een derde artikel wordt verlangd, dat uiterlijk op 1 November het rapport der commissie gebragt wordt onder de oogen van Zijne Majesteit. Ook dit doet gelooven, dat het beginsel van droogmaking vaststaat, en dat de Hooge Regering zich niet zal of heeft laten afschrikken door sommige bedenkingen, die tegen het blijvend nut eener droogmaking niet konden opwegen. Immers, de indiening van het rapport vóór den winter, schijnt te doen verwachten, dat bij eene koninklijke goedkeuring van het onderwerp der commissie, alsdan spoedig handen aan het werk zouden geslagen worden, en de eerste maatregelen zouden beproefd worden. Wij juichen de Hooge Regering toe, wegens die grootsche gedachte, welke tot rijpheid gebragt wordt onder de voor nijverheid en handel, voor kunst en wetenschap even roemrijke regering des Konings, die bij alle staatkundige rampen het blijvend welzijn des lands niet uit het oog verliest. Wij betreuren evenwel dat niet reeds vroeger dit besluit genomen werd. Het is wel niet onwaarschijnlijk, dat de Hooge Regering den uitslag heeft willen afwachten der nu mede in Holland ondernomene droogmaking van den Zuidplas; doch wanneer inmiddels de commissie benoemd geweest ware en hare taak volbragt hadde, dan had de droogmaking reeds kunnen aangevangen zijn. Wij kunnen echter onze hulde aan de Hooge Regering niet weerhouden, dat zij eenen tijd heeft bepaald binnen welken de commissie haren arbeid moet voltooid hebben, en dat die termijn niet gerekt is. Had de Hooge Regering altijd dien maatregel genomen dan hadden verscheidene commissien niet dien langen duur gehad, waren min kostbaar en het land beter gediend geweest [illegible].

Nieuwste Fransche Letterkunde.

SOUS LES TILLEULS, par Alphonse Karr. 2 vol. *OUTREMER*, par Louis de Maynard de Queilhe, 2 vol. *L'ECOLIER DE CLUNY*, ou *le sophisme*, 1315, par Roger de Beauvoir, 2 vol.

Wij voegen deze drie Fransche schrijvers bij elkander, om dat wij de voortbrengselen van hun vernuft, hoewel met eenige wijzigingen, allerwegelijkst vereenigen, en op ééne lijn schatten kunnen. Inderdaad moet men door den heerschenden smaak wel geheel weggesleept, door uitputting of overspanning tot stompheid des gevoels gebragt, door wansmaak bedorven van geest zijn geworden, om behagen te kunnen scheppen in het lezen dezer romans. Wanneer de eerste een zamenraapsel van onzin in eenen zwakken stijl op elkaar stapelt, om de droomerijen en wraakneming van een verliefden droomer mede te deelen, en, naar aanleiding daarvan wil inprenten, dat de Goddelijke Voorzienigheid dwaasheid is en de ouderliefde onverschuldigd, wanneer de opvoeding niet door de ouders zelven geschiedt; maar dat zulks alleen door geld geschiedt, als men de kinderen niet bestendig onder eigen opzigt houdt; dat het tweegevecht prijsltjk en de zelfmoord toegelaten is; dan mag de lezer oordeelen, of zoodanig boek voor Nederlandsche lezers geschikt zij. Ziet men in, wat de schrijver van *Outremer* met eene kwistige verbeelding al uitgezocht heeft om ons eene moordgeschiedenis mede te deelen, *fictievelijk* op het eiland Martinique voorgevallen, bij het bekend worden der Julijomwenteling, waarvan men zich dáár ter plaatse eene andere gedachte had gevormd, dan de uitkomst geleerd heeft; als men dat verhaal leest, waarin vergif, moord, overspel, laaghartige huichelarij, zelfmoord, treurige gevolgen van vermenging der blanken met kleurlingen, en al wat er al afzigtelijker daaruit ontstaan kan, wordt zamengevoegd; waarin de geheel Europa doorgeklonken hebbende val van het kasteel *de la Penissière* wordt te baat genomen, om een der hoofdpersonen eenen eervollen dood te bezorgen; en als men dan daarbij let, dat dit werk aan des schrijvers vader is opgedragen, zeggende: dat de tijd niet meer bestaat, om de koloniale geschiedenis (?) *à la fleur d'orange* te schrijven; welk zal dan uw oordeel over dit boek zijn? Voor wat ons aangaat, wij achten het geene lektuur voor onze Natie, ofschoon de stijl beter en krachtvoller is, en er geene Godloochenende redeneringen in voorkomen. Het werk schijnt veeleer eene zedelijke strekking te moeten hebben; maar dat doel wordt niet bereikt, omdat het verhaal te sterk gekleurd en onnatuurlijk is. — Nu een woord nog over het werk van Roger de Beauvoir. Het verhaal, op den titel vermeld, moet eene voorstelling zijn uit de veertiende eeuw, en wel van het jaar 1315. De schrijver disoht het op als eene historischen roman, en verhaalt in eene pamphlet over eene bekende zangeres, bij wege van inleiding, *Comment Octave fit un livre*. De schrijver verbeeldt zich iets heerlijks te leveren, terwijl hij een verhaal doet van de wreedaardige boeleering van Johanna van Bourgondie, echtgenoote van Philippus, bijgenaamd *de lange*. Onnaauwkeurigheid in de tijdrekening, en verwarde voorstelling van een volksoploop, een onduidelijk slot van een lang gerekt verhaal, voorgedragen in een omslagtigen stijl, en met grooten omhaal van aan het onderwerp vreemde pralerij van geleerdheid; en eene volslagene ontstentenis van aanwijzing der zedelijke strekking van het boek; kenteekenen deze onbekookte proeve van het vernuft des mensch; die in eenen anderen roman den beroemden Hollandschen geneesheer Ruysch in de XIXde eeuw doet leven. — Het is opmerkelijk, hoe diep de fransche letterkunde vervallen is, vooral sedert men in den laatsten tijd in Frankrijk van het schrijven van romans eene professie maakt, zonder voorafgaande classieke opvoeding, zonder akademische graden, zonder eenige andere wetenschappelijke kennis dan, en dit nog maar dikwijls hoogst gebrekkig, der moedertaal; zich verbeeldende, door zich *Homme de lettres* te noemen, inderdaad al de hoedanigheden in eenen zoodanigen verdienstelijken geletterde vereischt, verkregen te hebben. De beroemde tijdgenooten van Lodewijk XIV, die ook schrijvers waren, dachten er anders over dan de menigte: *célébrités d'un jour*, welke het latere Frankrijk oplevert.

G R A A N M A R K T

TE AMSTERDAM.

Van Dingsdag 23 Augustus.

TARWE. — Is niets anders in omgegaan dan: 129 en 130 pd. Nr. Rost. *f* 230 beiden bij partij.

ROGGE. — In een doen zonder handel.

GARST. — Nieuwe Zeeuws. winter *f* 109, — 106 pd. Vriesche zomer *f* 110.

HAVER. — Zonder handel.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — 1 £ hooger; Bernwsch 50 £; Overm. 48½ à 51 £; Rijnland 49, 50 £; Ood. Els. 49 £; Elve 45 £; Dantz 46 £.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

RAAPOLIE. — In een den beginne aangenamer, doch op het laatst tot de verhoogde prijzen meer verkoopers: per 6/w. *f* 34 à 33½; vlieg. *f* 33 à 32¾; Sept. *f* 32¾ à 32; Oct. en Nov. *f* 32 à 31¾; Dec. *f* 31¾ à ½.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 28¾; vliegend *f* 28.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (27 *Augustus*) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52¾; dito [illegible]; Kansb. [illegible]; Amort. Synd. 4½ pCt. 95⅞; dito 3½ pCt. [illegible]; Handelm. [illegible]; Oost-Indie 5 pCt. 98 [illegible]; Aand. Kansb. 79¼; Ard. van 85 à 187 [illegible]; Met. 5 pCt. 100⅞; Col. 19¾; Per. 13¼; Eng. bl. Gr. 19½.

** Ondergeteekende, Rector van het Gymnasium te *Breda*, berigt bij deze, dat de aanvang der SCHOLEN, als naar gewoonte zal plaats hebben op 1 *September* aanstaande. Ouders enz., die hunne kinderen als LEERLINGEN willen, ingeschreven hebben, worden verzocht zich vóór *Woensdag*, 30 Augustus, bij hem te vervoegen, zijnde die dag tot het af te nemen examen bepaald.

BREDA, 26 Augustus 1837.

THS. VERWAYEN, *Phil. Theor. Mag. Litt. Hum. Doct.*

Te Breda, bij BROESE EN COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.